

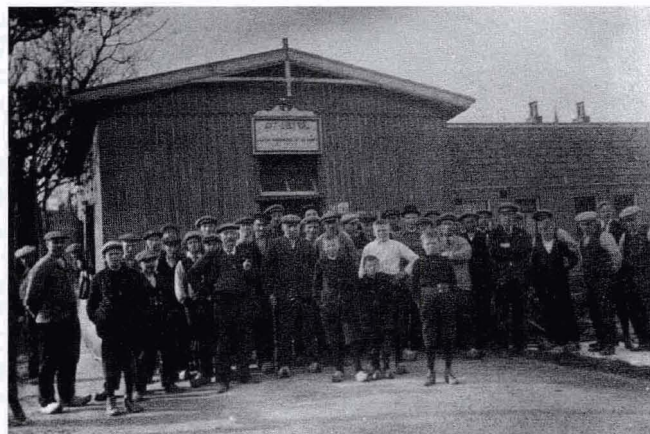
Voortgekomen uit de Zondagsschool

“Lokaal Uit Liefde” te Lonneker

H.F. Venema

De aanduiding “Lokaal Uit Liefde” wil ik graag gebruiken voor de voorloper van de Kapel “Uit Liefde” in Lonneker omdat het zo opgetekend staat in de historie. De naam, die in eerste instantie is gegeven aan een houten verenigingslokaal, is later overgegaan op de stenen kapel aan de Dorpsstraat. Zijn ontstaan dankt deze naam aan het feit dat ouders van zondagsschoolkinderen het geld voor dit gebouwtje uit liefde voor de kinderen bijeen hadden gebracht.

Nadat Lonneker in 1902 een eigen Zondagsschool gekregen had, kreeg deze een jaar later de beschikking over een eigen lokaal. Pas jaren later

Het houten gebouw aan de Schoolweg in 1903 Foto H.F.Venema

werd deze ruimte gebruikt voor zondagse kerkdiensten en werd ze zo de voorloper van de Kapel. Dit houten gebouwtje stond niet op de plaats van de huidige Kapel. Het restant ervan staat er (nog) wel achter.

Plaats en gebouw

Er werd toestemming verleend te bouwen aan de Schoolweg, tegenwoordig ook

Dorpsstraat, tegenover de Openbare School en het meestershuis. De locatie, die voor een deel onbebouwd is, kan nog duidelijk bepaald worden. Wie oplettend kijkt, ziet dat een rijtje van drie woningen wat schuin aan de weg staat. Dat komt omdat vanaf de Schoolweg een weggetje liep naar de Demmer. Het lokaal stond zodoende op een splitsing van wegen.

Een zekere heer J. Weener maakte bestek en tekening voor dit eenvoudige bouwwerk. De maten buitenwerks waren vijf bij acht meter. De buitenwanden bestonden uit dubbelwandig hout, de binnenwanden uit enkel hout. Wat de kosten precies waren, is niet meer precies na te gaan, maar wel af te leiden. In een ledenvergadering van 9 april 1919 merkt voorzitter Brus namelijk op dat het gebouw verzekerd is voor f 750,-, *hetwelk in dezen veel duurder tijd te laag is*. Er wordt dan ook tot het dubbele besloten. Om de waarde van de gulden in die tijd recht te doen is het goed te weten dat het lokaal bij besluit van de ledenvergadering van

Het Lokaal achter de Kapel aan de Dorpsstraat, nog steeds in gebruik, in de jaren '40 Foto H.F.Venema

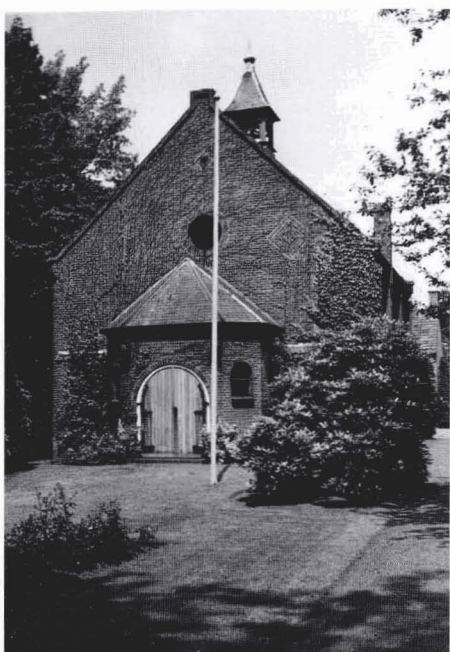
9 maart 1918 aan de gemeente Lonneker verhuurd wordt voor f 2,50 per week *voor het houden van school*. Als in 1915 het houtwerk aan de onderkant kennelijk niet zo best meer is, wordt besloten tot *het opmetselen en aanrapen rondom het lokaal op hoogte van 50 centimeter voor de somma van 51 gulden*.

Inrichting

Boven de ingang, die aan de voorkant was, stond met schuine letters de naam: *Uit Liefde*. Daaronder de tekst *Laat de kinderen tot Mij komen*. De inrichting was zeer eenvoudig. Voordat je in het eigenlijke lokaal kwam, ging je door een soort halletje, waar links een aanrecht was. Een eenvoudige open keuken zou je kunnen zeggen. Rechts een houten wand, waarachter toiletruimte en berging. Deze waren beide slechts van buitenaf te bereiken. Uiteraard was het toilethok voorzien van een ton, zoals gebruikelijk in die dagen, die regelmatig geledigd moest worden. Boven berging en toilet was een opbergzoldertje. Door alweer een houten wand was de vergaderruimte van dit halletje gescheiden. In het midden daarvan was de toegangsdeur. Deze ruimte was ongeveer vijf bij vierenhalve meter en het meubilair bestond uit stoelen en tafels, een orgeltje en een kathedr. Rechts achter en behoorlijk naar voren in de winter stond de kachel, die eenvoudig een afvoer had met een pijp naar buiten. Bijna twintig jaar is deze localiteit op deze plaats gebruikt.

Verplaatst

In 1922 werd de huidige Kapel gebouwd en werd het houten gebouwtje erachter geplaatst om als verenigingsgebouw dienst te doen. Met man en macht (inwoners van Lonneker) werd het bouwwerk verrold op steigerpalen naar de

De Kapel vóór de verbouwing van 1951

Foto H.F. Venema

nieuwe plaats. Dat ging over de weg en door het weiland, waar later het huis kwam te staan, dat door Telman gebouwd is.

Het Lokaal kwam aanvankelijk recht achter de Kapel te staan. Vanuit de achterdeur van de Kapel kon je via een tegelpad de ingang bereiken. Het is grappig te zien hoe bij de uitbreiding van de gemeente, die inmiddels uit de Zondagsschool ontstaan was, en de activiteiten daarmee gepaard gaande, het oude onderkomen steeds verder naar achteren verplaatst moest worden. Dat gebeurde bij de grote verbouwing van 1951, waarbij het liturgisch centrum, de consistorie en De Heerdstée gebouwd werden en tenslotte ook bij de uitbreiding daarvan. Dat het verplaatsen dit bijna historisch bouwwerk geen goed deed, constateren we uit het gegeven dat het "Lokaal Uit Liefde" steeds kleiner werd en steeds minder gebruikt werd. De laatste verbetering was het slaan van een waterpomp in het keukentje, maar toen had het gebouwtje nog de originele afmetingen. Nu is er nog ongeveer de helft van over en wordt het gebruikt als berging; het is rijp voor de laatste sloop.

Dat schreef ik begin 1999 en wat er nog staat in een hoek van het perceel, is in wezen de oude vergaderruimte, die, zoals te zien is, aan twee tegenoverliggende kanten twee ramen naast elkaar had. De toegang nu is de oude tussendeur.